

**LAUSUNTO
14.8.2007**

Asia: Lausunto YSL 55§:n mukaisesta lupamääräysten tarkistamisesta sekä sitä varten laaditusta hakemus- ja päätösmallista

Ympäristönsuojeluviranhaltijat (YSV) ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. Yhdistys katsoo, että lupamääräysten tarkistamista koskevan menettelyn ohjaaminen hallinnollisesti mahdollisimman tehokkaaksi on erittäin tärkeää. Lupamääräysten määräaikainen tarkistaminen tulee tulevina vuosina työllistämään merkittävästi ympäristönsuojeluviranomaisia ja siksi hallinnollinen käytäntö tulee muodostaa mahdollisimman selkeäksi ja yksikertaiseksi.

Yhdistyksen näkemyksen mukaan ympäristönsuojelulain 55 § tarjoaa nykyisellään mahdollisuuden hallinnollisesti tehokkaaseen ja joustavaan asian käsittelyyn. Ympäristölupamenettelyyn liittyvä kuuleminen on nykyisellään varsin laaja ja kuulemista koskevien menettelyjen soveltaminen silloin, kun toiminta pysyy muuttumattomana, on hallinnollisesti raskasta. Yhtenäisen linjan saaminen lupamääräysten tarkistamisen menettelyyn edellyttää nyt lausunnolla olevan tapaista ohjeistusta. Ohjeistus vähentää toivottavasti myös menettelyn riittävyttä koskevien valitusten määrää.

Ympäristönsuojelulaissa on luvan tarkistamista koskevissa kohdin ohjattu hallinnollisia menettelyjä määräämällä, että asia on käsiteltävä soveltuvin osin kuten lupahakemus. Tämä varsin joustava normi mahdollistaa toki suhteellisen vapaan tulkinnan hallinnolliselta menettelyltä edellytetystä laajuudesta. Menettelyn täsmentymättömyys ja oikeuskäytännön puute vaikeuttavat kuitenkin ympäristönsuojeluviranomaisen tulkintaa ja eri viranomaisten käytännöt saattavat muotoutua toisistaan poikkeaviksi. YSV ry katsoo, että hallinnollisen menettelyn täsmentäminen lakitekstiin vähentäisi tulkintaan liittyviä ongelmia. Toinen vaihtoehto on laatia tulkinnan avuksi selkeät ohjeistukset. Näin lakitekstin tulkinta täsmentyisi, mutta samalla viranomaisen mahdollisuus tapauskohtaisten tekijöiden huomioimiseen säilyisi nykyisellään.

Yhdistyksen näkemyksen mukaan toiminnan olennainen muuttaminen, jolle YSL 28.3 §:n mukaan on haettava lupaa, tulee jatkossakin ratkaista vastaavalla menettelyllä kun uuden toiminnan ympäristölupa. Toiminnan olennaisessa muuttamisessa voi olla kyse varsin merkittävästä toiminnan ja sen ympäristövaikutusten muuttumisesta. Yhdistys katsoo, että nykyinen YSL 28.3 § on toimiva eikä ympäristöluvan käsittelylle pidä luoda erillistä menettelyä. Selkeyttämistä ja ohjeistusta kaipaavat kuitenkin tilanteet, joissa ympäristölupamääräysten tarkistamisen yhteydessä havaitaan toiminnan määrän ja ympäristövaikutusten kasvaneen merkittävästi. Tällöin viranomaisen tulee harkita riittäkö lupamääräysten tarkistaminen vai tuleeeko toiminnan laajentamiselle hakea uusi lupa. Ohjeet toimimiselle näissä tilanteissa on hyvä liittää nyt valmisteilla olevaan malliin ja ohjeistukseen.

Lausunnolle lähetetty hakemusmalli on laadittu soveltuvaksi kaikille mahdollisille toiminoille. Tästä seuraa hakemuslomakkeen yleisluontoisuus ja tältä osin se muistuttaakin ympäristölupahakemuslomaketta. Käytännössä tällaisen yleislomakkeen täyttäminen on osoittautunut etenkin pienten toimijoiden osalta erittäin haasteelliseksi ja tämän seurauksena viranomaisen joutuu usein pyytämään täydennyksiä hakemusasiakirjaan. Toivottavaa olisi, että ainakin niiden toimintojen osalta (asfalttiasemat ja murskaamot, eläinsuojat jne.) joilla on erilliset ympäristölupalomakkeet olisi käytössä myös vastaavat yksilöidyt lomakkeet lupamääräysten tarkistamishakemusta varten.

YSV ry yhtyy valmisteluaineistossa esitettyyn suositukseen siitä, että lupamääräykset on hyvä koota selkeästi yhteen päätökseen. Lausunnolla olevan mallipäätöksessä on syytä käyttää ohjeistuksessa esitettyä sanamuotoa eli tarkistamispäivämäärää koskevan kohdan ”kumoaminen” on syytä muuttaa ”korvaamiseksi” ohjeistuksen mukaisesti. Lupapäätösmalli ja mallilupa selkeyttävät annettuja ohjeita ja tuovat eri ympäristönsuojeluviranomaisten toimintaan yhdenmukaisuutta. Mallilupa on tarpeen myös tilanteessa, jossa lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa, ellei sitten päätöstä tässä tapauksessa anneta ympäristöluvan muodossa.

Yritysten tasapuolisen kohtelun ja yhdenmukaisten päätösten vuoksi ohjeistusta ja mahdollisesti jopa säädösten muutosta, tarvitaan myös tilanteisiin, joissa ennen ympäristönsuojelulain voimaantuloa luvan saanut toiminta jatkuu toistaiseksi ilman määräysten tarkistamisvelvollisuutta. Nykyisessä tilanteessa on hyvin mahdollista, että ympäristönsuojelulain mukaan luvan saanut toiminta hakee lupamääräysten osalta jo tarkistamista kun samaan aikaan vanhemman lainsäädännön aikana luvan saanut toiminta jatkuu ilman vastaavaa harkintaa.

Ympäristönsuojeluviranhaltijat (YSV) ry:n hallituksen puolesta,

Jaana Lehtonen
varapuheenjohtaja

Mari Pihlaja-Kuhna
sihteeri

Tiedoksi: Ympäristöministeriö, Suomen Kuntaliitto